
ATLASUL

---

ilustrat al lumii

Canada și America de Nord

Partea septentrională a continentului nord-american este cuprinsă între paralela de 45° latitudine nordică și Cercul Polar Arctic și include Canada, Alaska și Groenlanda. Vastul teritoriu se caracterizează prin țărmuri foarte accidentate, scăldate de apele Atlanticului la est și ale Pacificului pe latura opusă. Între cele două oceane se întinde Marea Glaciară Arctică (cunoscută și ca Oceanul Arctic), spre care înaintează marea Peninsulă Labrador, care încorporează Golful Hudson. În aceste ape înghețate se află numeroase insule, printre care Baffin, Ellesmere și Victoria. Limita vestică a teritoriului canadian este marcată de lanțul Munților Coastei, ale căror înălțimi se reduc pe măsură ce ne apropiem de Pacific, formând fiorduri și insulițe. Versantul opus se alungește până întâlnește poalele Munților Stâncoși, care urcă spre nord și intersectează Munții Mackenzie. Restul teritoriului este ocupat de un platou întins, nivelat în urma eroziunii unor ghetari străvechi care, retrăgându-se, au lăsat în urmă numeroase lacuri dispuse în formă de arc de-a lungul graniței cu Statele Unite. În zona centrală, se află o câmpie de mari dimensiuni, care se întinde în jurul Golfului Hudson. Această porțiune în formă de potcoavă este alcătuită din roci considerate printre cele mai vechi de pe suprafața terestră.

Alaska face parte din confederația Statelor Unite, chiar dacă din punct de vedere fizic este separată de celelalte state ale Uniunii. Cumpărată de la Rusia în anul 1867, s-a dovedit o afacere strălucită, întrucât în subsolul acestei peninsule au fost descoperite mari zăcăminte de petrol. Cel mai mare dintre acestea se află în Prudhoe Bay, unde se estimează că s-ar găsi rezerve similare celor disponibile în toate celelalte state ale confederației la un loc. De la sfârșitul anilor '70, oleoducte uriașe leagă puțurile de extracție de rafinăriile aflate la mii de kilometri spre sud.

Mare parte din populația canadiană descinde din imigranții europeni care au ajuns pe aceste teritorii în secolele trecute. Principalele comunități sunt cea de origine britanică, din care fac parte circa 45% dintre locuitorii țării, și cea de descendență franceză, care numără o treime dintre rezidenții concentrați în provincia Quebec.

Capitala Canadei este Ottawa, însă cel mai important centru urban este Montreal, aflat pe fluviul Sfântul Laurențiu. De-a lungul zonei fluviale s-a dezvoltat marele port în care se tranzacționează cele mai mari cantități de cereale din lume.

CN Tower (Turnul Național Canadian), înalt de 555 de metri, domină orizontul orașului Toronto. Acest important centru situat pe lacul Ontario este unul dintre principalele porturi fluviale din țară. În oraș și în zonele limitrofe trăiesc aproape 3 milioane de locuitori, vorbitori preponderent de limbă engleză.

Spărgător de gheață

Buflniță-de-zăpadă

Iglu

Chiră arctică

Aisberg

Gâscă canadiană

Sanie

Argint

Costum tradițional inuit

Lup

Aur

Churchill

Elan

Pescăruș

Iepure arctic

Nain

Focă

Happy Valley-Goose Bay

Papagal-de-mare

Cherestea

Castelul Frontenac

Sirop de arțar

Quebec

Silozuri pentru cereale

Ottawa

Montreal

Toronto

Winnipeg

Poliția Regală Canadiană Călare

Tehnologie

Hochei

Practicat de peste 150 de ani, hocheiul pe gheață a devenit sportul național canadian.

Climatul regiunii este foarte rece, continental, cu ierni care țin între șase și opt luni și temperaturi care coboară până la 50 de grade sub zero. Țărmul atlantic, măturat de curentul rece dinspre Labrador, este chiar și mai puțin ospitalier. În această zonă se află Groenlanda, o insulă de dimensiuni foarte mari care aparține Danemarcei. Mare parte din suprafața sa este veșnic acoperită de gheață, care lasă liberă doar o fâșie îngustă pe versantul costier vestic.

Pe teritoriul canadian se găsesc circa 250 000 de lacuri mai mari sau mai mici. La granița cu Statele Unite, apele lacului Erie se varsă în albia mult mai joasă a lacului Ontario, depășind o diferență de nivel de 100 de metri printr-o cădere din care ia naștere impresionanta Cascadă Niagara.

Pe imensa întindere a Canadei trăiește o populație care depășește cu puțin 30 de milioane de locuitori.

Densitatea demografică este foarte redusă și puternic dezechilibrată, dat fiind că, în mare parte, canadienii sunt stabiliți în regiunea cuprinsă între Marile Lacuri și fluviul Sfântul Laurențiu. În această zonă, unde condițiile climatice sunt mult mai favorabile, se concentrează principalele centre urbane.

Impunătoarea siluetă a Castelului Frontenac domină orașul Quebec. Eleganta sa arhitectură franceză amintește de originea primilor colonizatori ai țării.

Peninsula Balcanică este cea mai estică dintre cele trei mari peninsule europene cu ieșire la Marea Mediterană. Partea sudică se întinde între Marea Ionică (la vest) și Marea Egee (la est) și se caracterizează prin țărmurile puternic crestate, în care se disting Peninsula Calcică, Peninsula Greacă și Peninsula Peloponez, aceasta din urmă separată de continent de canalul care taie Istmul Corint. Aspectul accidentat al teritoriului este dat de prezența Munților Pindului și a Munților Taygetos din Peloponez, la care se adaugă Muntele Olimp și lanțul Rodopilor, care urmează linia graniței dintre Grecia și Bulgaria. De-a lungul laturii occidentale a Peninsulei Balcanice se înalță Alpii Dinarici, de natură carstică. În partea estică, între lanțurile muntoase ale Carpaților și Balcanilor, întâlnim Câmpia Română, străbătută de fluviul Dunărea pe ultimul segment al traseului său, înainte de a se vărsa în Marea Neagră.

Grecia ocupă extremitatea sudică a Peninsulei Balcanice și este formată din peste 2 000 de insule răspândite între Marea Ionică și Marea Egee. Partea continentală este preponderent muntoasă și se învecinează cu Albania, Turcia, Macedonia și Bulgaria.

O treime din populație trăiește în capitala Atena, care numără peste trei milioane de locuitori.

Albania este supranumită „țara vulturilor” datorită conformației teritoriului său, acoperit de munți, adesea inaccesibili, în proporție de 70%.

Insulele Ciclade au fost leagănul unei civilizații străvechi, care s-a dezvoltat începând cu Epoca bronzului.

Inconfundabila siluetă a

Partenonului domină, de pe înălțimile Acropolei, orașul Atena. Acest complex monumental este unul dintre principalele simboluri ale civilizației și culturii europene.

Soldatii evzoni fac de gară în fața Parlamentului din Atena.

Măslină

Delphi

Volos

Atena

Patras

Meteoara

Cântărețul la harpă, Ciclade

Masca de aur a lui Agamemnon

Canal

Moaară de vânt

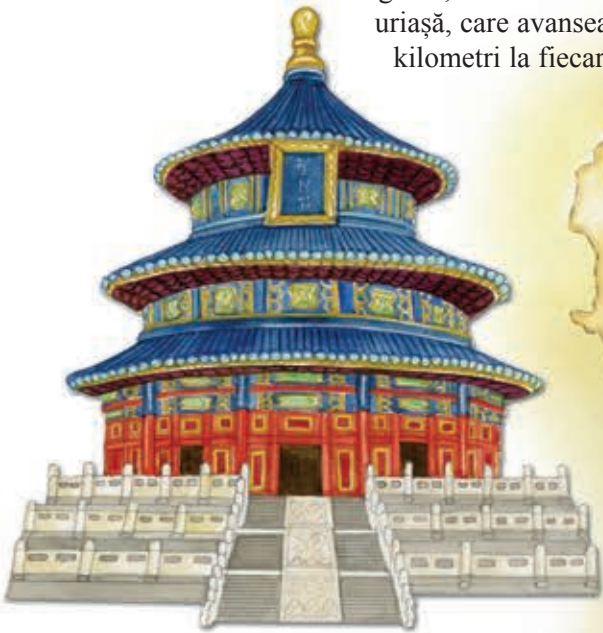
Creta

Chrossos

Sea-de-mare

Regiunea Chineză

Regiunea chineză se întinde din Asia Orientală până în Asia Centrală, din care ocupă o mare parte. Acest teritoriu extrem de vast include China, Mongolia, Coreea de Nord, Coreea de Sud și Taiwan. În partea nordică se află un vast podiș arid, cunoscut drept Deșertul Gobi, care se întinde până în Tibet și regiunea Taklamakan. Din imensul podiș tibetan se înalță lanțul Munților Himalaya, unde se află vârful Everest, cel mai înalt din lume, care atinge 8 846 de metri deasupra nivelului mării. În partea de nord-est a regiunii chineze se află o câmpie fertilă, traversată de Huanghe (sau Fluviul Galben, datorită culorii apelor sale amestecate cu aluviuni și pământ roditor). Mai la sud, aproape de centrul Chinei, întâlnim o zonă de dealuri joase, bogată în lacuri și traversată de Yangtze, sau Fluviul Albastru. Yangtze este cel mai lung fluviu din regiune, iar la vărsare formează o deltă uriașă, care avansează în mare cu doi kilometri la fiecare o sută de ani.

În China a înflorit una dintre cele mai vechi civilizații din lume. În prezent, în această țară enormă trăiesc peste un miliard de persoane, concentrate în partea de est a teritoriului și în unele orașe mari precum Beijing și Shanghai. În ultimele decenii, China a devenit o mare putere industrială, profitând de disponibilitatea materiilor prime, chiar dacă majoritatea populației activează în continuare în sectorul agricol.

„Orașul Interzis“ cuprinde peste 1 000 de edificii unde cândva trăiau împăratul Chinei și Curtea sa.

Deșertul Gobi este un loc foarte arid, unde nu cad mai mult de 30 de centimetri de precipitații pe an. Temperaturile din timpul verii sunt toride, dar scad brusc după apusul soarelui.

Coreea de Nord ocupă partea nordică a peninsulei omonime. Este un teritoriu muntos, acoperit cu păduri dese, și are un subsol bogat în zăcămintele de fier și cărbune.

Industria Coreei de Sud a cunoscut o dezvoltare rapidă în ultimele decenii. Este al doilea producător mondial de construcții navale, dispune de o foarte profitabilă industrie automobilistică și este un mare exportator de componente IT.

Taiwan este o insulă de dimensiuni mari, situată în dreptul provinciei chineze Fujian.

Deși se află de mulți ani în dispută cu China privind recunoașterea independenței, insula se bucură de o economie înfloritoare, datorată industriilor producătoare de înaltă tehnologie.

Orașul Hong Kong a fost colonie britanică până în iulie 1997, înainte de a fi realipit Chinei. Această metropolă de 7 milioane de locuitori este unul dintre principalele centre financiare și industriale ale Asiei.

Cuprins

Sistemul Solar / 4-5

Geosfera / 6-7

Populația mondială / 8-9

America Centrală și de Nord / 10-11

Canada și America de Nord / 12-13

Statele Unite Nord-Orientale / 14-15

Statele Unite Central-Meridionale / 16-17

Statele Unite Occidentale / 18-19

Mexic și America Centrală / 20-21

America de Sud / 22-23

America Ecuatorială / 24-25

America de Sud meridională / 26-27

Europa / 28-29

Peninsula Iberică / 30-31

Franța / 32-33

Italia / 34-35

Benelux / 36-37

Regatul Unit și Irlanda / 38-39

Țările Nordice / 40-41

Peninsula Balcanică / 42-43

Germania și Europa Centrală / 44-45

Europa Central-Estică / 46-47

Asia / 48-49

Rusia și Asia de Nord / 50-51

Peninsula Anatolia / 52-53

Regiunea chineză / 54-55

Japonia / 56-57

Asia de Sud-Est / 58-59

Asia de Sud / 60-61

Orientul Mijlociu / 62-63

Africa / 64-65

Africa de Nord / 66-67

Africa de Sud / 68-69

Oceania / 70-71

Australia / 72-73

Noua Zeelandă / 74-75

Arctica / 76

Antarctica / 77

Statele lumii – America de Nord / 78-79

Statele lumii – America de Sud / 80

Statele lumii – Europa / 81-84

Statele lumii – Asia / 85-88

Statele lumii – Africa / 89-92

Statele lumii – Australia și Oceania / 93

